

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz półtorowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-jej stronie za wiersz półtorowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-jej str. o pozyc. państw. za wiersz pół. lub jego miejsce 1 rub.
 Reklamy za wiersz półtorowy lub jego miejsce 40 kop.
 Nekrologi za wiersz półtorowy lub jego miejsce na 1-jej str. 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rub.
 Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowa za wiersz półtorowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowa za wiersz pół. lub jego miejsce 20 k.
 Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsza 40 kop.
 Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rub.
 Ogłoszenia w niedzielam Numerze o 25% drożej.
 Dotychczas prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięczn.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
% PRZEŚYŁKA POCZTOWA	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odesłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów frankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisów — nie zastrzeżonych do swrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metal i S-ka, Wielka 38, telefon № 886. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworowska № 3.

Numer pojedynczy 5 kop. Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Numer pojedynczy 5 kop.

W niedzielę dnia 10 czerwca w ogrodzie Botanicznym odbędzie się

Wielka Zabawa z Loterją Fantową „POMOC W PRACY”

(Trudowej Pomocy)

Na korzyść Towarzystwa „POMOC W PRACY” (Trudowej Pomocy)

Kinematograf „BRONISŁAWA” w sali „Lutnia”
 Prospekt Ś-to Jerski № 8, telef. 1161. 1445
 strwane do końca trwania tego święta. — Początek o godz. 6 1/2.

D. 30 i 31 maja 1912 r. Nowy nadzwyczajny program!
 Dziennik Pathe, kronika. — FIWANKA RÓŻA, dramat w 2 cz.
 Ureca Nelli, komedia. — Przytomność Maksa, komizny.
 Nad OTCHŁAŃ, wspaniały obraz w 2-eh częściach, cieszący się wszędzie wielkim powodzeniem.
 Uroczystości w Moskwie z okazji pobytu Ioh Cesar-skich Meści. Zdjęcia są robione z każdego dnia i będą demon-strowane do końca trwania tego święta. — Początek o godz. 6 1/2.

Ważące, sądzymy jednak, że w takich omawianich i zwalczaniach nawet z zaznaczeniem ograniczeniami należy zachować dużo taktu. Łatwo bowiem w zapędzie polemicznym w obozie wrogów wywołać wrazenie wręcz odmienne od pożądanego, to jest nie „garści zapaleńców” nie znajdujących aprobaty ogółu, lecz gronka statecznych, które daremnie zwalczą zapaleńców, cieszących się sympatją ogółu. Takim zawsze być może skutek broszur alarmujących i z tem liczyć się trzeba. Nie należy też zapominać, że polemiki mogą też ogół polski źle informować, nadto zaś wywołać rozniżnienie osobiste, utrudniające porozumienie, kiedy ono skądinąd jest możliwe i pożądanie. Pamiętajmy, że broszura Scriptoria właśnie ten efekt wywołała.

dla stron obu korzystne, boć niewątpliwie w pracy dla narodu i jego przyszłości potrzebne są i „zar milującego serca” i „chłód myśli zdolnej przewidywać i ochraniać”. Nastąpić zblizenie to jednak może jedynie na drodze wspólności idealów. Gdzież jest arena, na której możliwe porozumienie się w tej sprawie, poddawanie rewizji idealów młodzieży, odczytanych i zrozumianych, w świetle doświadczenia? Na zebra-niach jakich towarzystw, na szpaltach jakich pism? Postawienie samo tych pytań jest zarazem odpowiedzią. Dopóki młodzież skupia się w stowarzyszeniach tajnych i wypowiada swe myśli i uczucia w pismach nielegalnych, starsze zaś pokolenie pracuje w stowarzysze-niach jawnych i prasie legalnej, pozostaje tylko jedna droga dla zblizenia — prywatne zetknięcia osobiste, droga wielkich rezultatów nie obiecująca.

kańskiej, jakie przeżywamy, nie odegrał.
 Pomimo to Clark ma więcej szans zostania kandydatem, niż Wilson.
 Mówią — podaje to jako pogłoskę, choć prawdopodobną — że istnieje dokładnie wypracowany plan kampanji kół „politykierskich”, według którego ma być „uśmiercony” Wilson, a obrany Clark. Według tego planu Clark, Harmon i Underwood podzieliли między sobą terytorjum Stanów Zjednoczonych i zobowiązali się nie wkraczać na swe terytoria. Na konwencji w Baltimore Harmon i Underwood, jako z góry beznadziejni, oddadzą swych sympatyków Clarkowi — i ten przejdzie, a obecnie wszystkie trzy zgodne kierowac będą skoncentrowany ogień swych ataków na Wilsona. Jeśli taki układ istnieje, to duszą jego jest napewno „król żółtej prasy”, p. William Randolph Hearst. O tym potencjacie dziennikarskim możnaby napisać osobne studjum, do takiego stopnia jest to typowa i znamienna dla naszej epoki postać. Tu wystarczy rzec, że ten pan jest właścicielem szeregu sensacyjnych brukowców o potężnej cyrkulacji, że tajemnicza jego potęgi jest umiejętność grania na najniższych instynktach gawiedzi wielkomięskiej oraz przedziwnie żrzące maskowanie się za „radykała”. Kronika skandaliczna i tani radykalizm to główne ingredience mieszaniny, którą p. Hearst karmi milionowe rzesze swych czytelników od New Yorku do San Francisco (ma on dzienniki w szeregu miast i ciągle przyłącza nowe prowincje do swego papierowego królestwa). Hearsta jednak laury dziennikarskie nie zadawają. Chce on odegrać rolę w polityce za wszelką cenę. Kilka lat temu założył nawet „partię niezależną”, która miała być szczyblem dla jego Hearstowskiej części do miejsca w Białym Domu (na pierwszy raz, naturalnie, kandydatem był kto inny). Złośliwe fiasco tego humbugu zmusiło Hearsta do przejścia na łono partji demokratycznej. I tę partję Hearst chce zrobić teraz swoją partją, a partja z nim się musi liczyć, jako że gazety Hearsta są już dziś potęgą, której lekceważyć nie można i mogą się przydać w walce. Hearst jest duszą naganki na Wilsona i całą siłą popiera Clarka. (Nieosobliwie to świadczy o missourijskim „bohaterze”, że ma takie poparcie i chętnie żeń korzysta). W nagance tej, nie mogąc zaatakować ani uczciwości osobistej gubernatora z New Jersey, ani jego działalności politycznej (już to, że pomimo skrzętnych poszukiwań nie udało się znaleźć żadnej plamy na karjerze gubernatorskiej Wilsona, świadczy, że jest on bądź co bądź całkiem czystym człowiekiem), wzięto się do jego dzieł i wykładów oraz listów prywatnych. Wilson był konserwatywnym demokratą, czego się nie zapiera, gdy pisał swą historję, a przytem był i jest parszem z temperamentem, zbyt jak na historyka gorącym, czem się tłumaczy jaskrawe sądy tej historji. Dostało się tam porządnie Bryanowi, populizm, bimetalizm, związkowi zawodowym, strajkującym robotnikom i imigrantom. O wpływie tych ostatnich Wilson mówi w ostrych wyrażeniach, często niesmacznych i niegodnych demokracji. O większości polaków i węgrov wyraża się, że składali się z „ludzi podległego gatunku” (men of meaner sort), a niemniej ostro rozprawia się z włochni. Z kontekstu widać co prawda, że Wilson mówi tylko o proletariacie imigrującym, a nie o polakach jako narodzie, ale Hearst to w lot podchwycił i przedruki z dzieła, napisanego przed laty, stały się potężnym orężem walki z niewiastnym mu kandydatem. Narody „znieważone” podniosły ostry protest przeciw Wilsonowi. Polacy dali się też złapać na lep i zorganizowali cały szereg mitingów „protestu”, na których, oczywiście, ogromną rolę odegrał zarzut, że Wilson „ubliżył pamięci Kościuski i Puławskiego” (sic!). Ciała prawnie prasa polsko-amerykańska obecnie nazywa zgodnie Wilsona „polakożercą” lub „słowianożercą”. Jest to głupstwo wirtuotne. Napisać na biednych imigrantów nie przynoszą chwały Wilsonowi, autorowi „Historji amerykańskiego Narodu”, ale nie mówią o Wilsonie polityku 1912 roku, gdyż wogóle Wilson dziś ma inne przekonania, niż wówczas. Socjaliści ud-

Biuro Meljoracji Rolnych ORAZ BUDOWY CEGIELNI I FABRYK DRENÓW
 Inżynierowie: S. Turczynowicz, A. Ponikowski, W. Trojanowski, E. Ostrowski
 Warszawa—Marszałkowska 108.
 Wilno,—Plac Katedralny № 12 (dom Bohdanowicza).
 Mińsk-Litewski—Hotel Garni, przedstawiciel inżyn. Iwaszkiewicz.
 Kredyt Meljoracyjny Ministerjum Rolnictwa. 38922

TEATR POLSKI pod dyr. Br. Granowskiego. (W ogrodzie po-Bernardyńskim).
 Dziś, w piątek: PIERWSZY RAZ „UPADEK LWA” PIERWSZY RAZ sztuka w 3 akt. Ryszarda Vossa.
 Jutro: 1-szy raz „Cavalleria rusticana”, opera w 1 akcie Mascagniego, oraz „Skrzypce zaczarowane”, operetka w 2 akt. Offenbacha.

OGRODZIE BOTANICZNY dyr. I. A. SZUMANA. Telefon № 384.
 SALA KONCERTOWA: Dziś KONCERT VARIÉTÉ. Komiozni ekscentrycy BILL I WILL. — Uluccienica publiczna Anona—Artystka polska Hala Potocka. — Harman Oli Derby, Pia Verry, Terlecka, W. Prawda, Tamaryna, Benita, Martelli i in. Na wernisazie od godz. 2-jej pp. OBIADY. Początek o godz. 11-jej wiecz.

Rada Klubu Poleskiego w Mohylowie gubern. wydzierżawia od 1 lipca r. b. 35939
 BUFET KLUBOWY I KUCHNIĘ fachowemu przedsiębiorcy. Klub daje lokal, meble, część naczyń stołowych i kuchennych i bielizny, opłaca patent i świadectwo handlowe. Oferty: Mohylów gubern. Klub Polski.

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrektora I. A. SZUMANA. Telefon № 384.
 Dziś benefis i występ pożegnalny komika polskiego E. ODOBINSKIEGO.
 OSTATNI WIECZÓR OBRAZÓW ARTYSTYCZNYCH. W ogrodzie wziót djabełski. Spektakły w afiszach.

Potrzebne od 29 września
MIESZKANIE,
 złożone z 6-ciu pokoi ze wszelkimi wygodami, przy Prospekcie Ś-to Jerskim (do Łukiszek), Nadbrzeżnej, Botanicznej, Siemionowskiej. Szczegółowe oferty wraz z podaniem ceny należy składać w administracji „Kurjera Litewskiego” pod „Mieszkanie 6 pokoi”.

Od 1° maja do 1° września włącznie
Wileński BANK ZIEMSKI 31471
 w soboty czynnym nie będzie.

Przewiezienie zwłok
ś.p. Jana Ptaszyckiego
 Profesora Uniwersytetu Petersburskiego, Członka czynnego Akademji Krakowskiej, z dworca kolei w Wilnie na cmentarz św. Piotra i Pawła odbędzie się w sobotę, 2-go czerwca, o godz. 12-jej w południe.

Środki zaradcze.

P. Tensam w broszurze „W chwili ciężkiej i trudnej” wyraża, jakżeśmy to zaznaczyli wczoraj, obawy, które w nim budzą pewne „niepokojące” objawy w życiu Królestwa. Nie uspakaja go bynajmniej ani to, że objawy są właściwie drobne, ani to, że spotykają się one wśród młodzieży. Z nikłych początków urastają rzeczy wielkie — rozumie autor — i „dziełem młodzieży jest cała nasza historia ostatnich stu lat, będąca szeregiem katastrof, które doprowadziły nas do dzisiejszego stanu”. Zaznaczyliśmy wczoraj, że, zdaniem naszym, p. Tensam obaw swoich należeć nie uzasadnił. Dziś chcielibyśmy powiedzieć słówko o „konkluzji” autora.

Należy — powiada on — zająć stanowczą, odporną postawę, ile razy pojawiają się oznaki, wróżące, że znowu lekkomyślność zechce wyciągnąć dłoń po ster polskiego życia. Nie można tego uczynić potaje-mnie. Należy mówić i działać jawnie, głośno, wyraźnie. I w dalszym ciągu na kilkunastu stronicach p. Tensam dowodzi, że w prasie legalnej można i należy poruszać tak zw. roboty nielegalne. „Nie chodzi” — powiada — o jakieś „zdradzanie cudzych tajemnic”. Specjalne warunki, w których żyje naród polski, nie pozwalają na te metody walki, co do których nie robią sobie skrępowań inne narody. Jest to zresztą zupełnie zbyteczne. Dobro kraju nie zmusza do śledzenia jednostek, popierających ruch szkodliwy. Nazwiska ich nie obchodzą nas. Dla sądów zaś o samym ruchu, o jego dążeniach i jego charakterze, wystarczy najzupełniej to, co dane organizacje dla tych, czy innych powodów rozpowszechniają same. Omawiając, a gdy za szkodliwe je poczyjemy, z walcząc — wolno i należy rzeczy ujawnione.”

W ten sposób — powiada autor — zabezpieczyć się można od szkód, jakie przynosi zła wola, przypisująca ogółowi to, co robi, lub mówi garstka zapaleńców i zarazem przy-

PISZCZANY

na Węgrzech (Póstyca), najsilniejsze w Europie termy siarczano-mułowe, w wysokim stopniu radioaktywne (temp. źródeł 67° C.). Znakomite wyniki lecznicze w cierpieniach stawów i kości, w reumatyzmie, po złamaniach, zwichnięciach, zapaleniach stawów, artritach, nerwobólach, zwłaszcza w ischias. Stosowanie kąpieli i okładów błotnych.

Urządzenie, tak co do mieszkań, jak i kapieli, od najtańszych aż do luksusowych. Wykwintnie urządzone Grand Hotel Royal, winda osobowa do wstąpienia wózków z chorymi.

W r. b. otwarty został zbytkownie urządzone hotel „Termia Palace” (na 300 osób), połączony korytarzem z nowo-wystawionymi łazienkami (400 kabin). Pokoje z łazienkami z wodą termalną.

Instytut terapeutyczny na miejscu. Nowe połączenia kolejowe: — z Warszawy 15 godzin, z Krakowa 8, do Wiednia 3, do Pesztu 3 1/2.

Wszelkich informacji udziela lekarz zakładu — Dr Aleksander Teichman, zimą: Kraków, Wolska 30; latem: Piszczany (willa Trianon), albo Zarząd zdrojowy. — Zakład cały rok otwarty. Frekwencja 16,000 osób. 30341

czynić się do „wytworzenia się silnej, kierowniczej opinji” wśród tych „zastępów niezdecydowanych, których orientacja w rzeczach publicznych waha się pomiędzy samą tylko reakcją uczuciową, a nakazami politycznego rozumu”.

Zaznaczyć trzeba, że przeciwko obowiązkowi milczenia oświadcza się również w jednym z ostatnich numerów „Głos Warszawski”. Powiada on, że niedorzeczna i co gorsza, przewrotna jest zasada, która brmi: „nie wolno w warszawskiej prasie legalnej krytykować czynów, których w tejże legalnej prasie ze względów policyjnych nie można bronić”. Autorowie odezwy i pismnie-legalnych, krążących po kraju, nie powinni wymagać od redakcji pism legalnych tych ograniczeń, których nie uznają sami. Nie przychodzi im przecież do głowy myśl, że w prasie nielegalnej nie powinno się napadać na to, czego na tej samej drodze bronić nie można. „W tych pismach (pisze G. W. w Nr. 150), będące ceremoniją napada się na politykę jawną i jej poszczególne akty, szkaluje się w niekaczmy sposób prowadzących tę politykę ludzi i pod formą patriotycznej działalności przemycia się brudne oszczerstwo. Tymczasem polityki np. Koła polskiego, ani jego ludzi nie można bronić w pismach nielegalnych, bo by się tę politykę i tych ludzi w oczach rządu kompromitowało i tym sposobem wszelkie wysiłki na tej drodze paraliżowało... Nie wolno tej (legalnej) prasie milczeć, kiedy chodzi o najżywniejsze sprawy lub o metody postępowania politycznego, które się odbijają silnie na całym biegu naszego narodowego życia. I tak przywilej jest po tamtej stronie. Bo kiedy w pismach nielegalnych atakują część osobistą ludzi, wymieniając ich z imienia i nazwiska, w prasie legalnej nie wywleka się oś osób działaczy tajnych... Tego w naszych warunkach nie uważamy za możliwe robić”.

Argumenty p. Tensama i „Głosu Warszawskiego” są dość przekonany-

Jeżeli młodzież prowadzi z nie-słabym uporem swoje ryzykowne dzieło — powiada dalej autor — to część winy spada na starsze pokolenie, które nie może się zdobyć na nic innego wobec młodzieży, jak na oschły stosunek mentora do niesionego ucznia. „Wybyszy się uprzedzeń (czytamy dalej), które drażnią i odpychają, ludzie starszego pokolenia powinni zrobić ten wysiłek, żeby wnikać w świat myśli młodzieży, żeby wczuć się jaknaj-głębiej w delikatne przedziwo jej marzeń, żeby ją poznać i zrozumieć. Przedziału nigdy nie zasypimy. Z natury rzeczy zawsze będzie młode pokolenie więcej czuć, starsze więcej rozumować. Lecz zblizenie może mieć skutki nieoczone. Gdy ideały młodzieży, odczute i zrozumiane, poddamy rewizji w świetle naszego doświadczenia, dopiero wówczas będziemy mogli nakreślić normy działania — trafne nietykło w teorii”.

Nie może być wątpliwości, że zblizenie byłoby bardzo pożądanie i

W amerykańskim obozie demokratycznym.

Woodrow Wilson, historyk i badacz ustroju państwowych Stanów Zjednoczonych, długoletni profesor uniwersytetu w Princeton (nie Cornell, jak mylnie podałem w jednej z poprzednich korespondencji), a potem prezes tego uniwersytetu, autor „History of American People” i „Congressional Government” *) i in., już w późniejszym wieku wszedł na pole polityki i został gubernatorem stanu New Jersey, a teraz stawia swoją kandydaturę na prezydenta. Wilson jest człowiekiem, który przeżywał długą ewolucję przekonań. Był konserwatywnym demokratą, lecz z biegiem czasu „zrewidował” swe przekonania w duchu postępowym. Reprezentuje on bardziej nowoczesny kierunek „postępowości” niż Bryan. Syn przemysłowego Wschodu i człowiek z gruntownym wykształceniem społecznym, nie jest on „pożeraczem trustów”, lecz domaga się ich reformowania i wzięcia pod mocną kontrolę rządu, jest za reformami społecznymi na rzecz klasy pracującej, za obniżeniem cel i, co rzecz ważna, może najjaśniejszą z polityków amerykańskich widzi konieczność gruntownej reformy przestarzałego i skomplikowanego mechanizmu konstytucyjnego Stanów Zjednoczonych. Jako gubernator, Wilson dużo zrobił dla sanacji stosunków w opłanych przedtem przez skorumpowanych polityków w st. New Jersey. Jego uczciwość stoi wyżej nad podziwieniem. Jako mówca, Wilson reprezentuje wyższy typ niż Roosevelt albo Bryan. W jego mowach nie efekty, nie gestykulacja, nie humor i nie anegdoty stanowią główną zaletę, ale śliczny styl i język i bogactwo myśli. Jest to w każdym razie najlepszy ze współczesnych działaczy partji demokratycznej.

Niemia tych zalet jego przeciwnik Beachamp Clark, zwany powszechnie „Champ” Clark, obecny „speaker”, tj. prezes Izby reprezentantów Kongresu. Ten przedstawiciel stanu Missouri jest obecnie także „postępowcem”, ale był przedtem długo typowym politykiem amerykańskim, dbającym o posady, lecz nie o zasady. Kwalifikacji na męża stanu niema żadnych. Dość przypomnieć, że schlebując płytkiemu szowinizmowi swych słuchaczy, w krytycznym momencie układów z Kanadą o traktat handlowy rzucił buńczuczny frazes o konieczności dziejowej aneksji Kanady, przez co doprowadził kanadyjskim wrogom traktatu do jego obalenia, poświęcając lekomyślnie interesy polityczne i ekonomiczne swej ojczyzny na rzecz swej popularności w stanie Missouri. Jako umysłowość Clark jest niezmiernie — żadnej roli w ogromnym przebudzeniu demokracji amery-

*) Ta ostatnia książka istnieje w przekładzie rosyjskim p. t. „Gosudarstwiennyj stroj Sojedinionnych Szta-tów”, wydawnictwo „Prawa”.

Wojewoda, ob. Teodor Wojciechowski, ob. Jan Swiderski, ob. Adam O...

PROWINCJA

MIŃSK

„Ognisko“. W sobotę 2 (15) ... Ogólna wygrana. Główna wygrana w ciągnięciu V klasy loterii klasycznej Krol. Polsk. wynosząca 75 rubli padła na Nr 15522. Pasiadaczka szczęśliwego losu są ludzie niezamożni.

Z sa kordonu.

Z akademickiego klubu turystycznego. Akademicki klub turystyczny we Lwowie urządził w r. b. następujące wycieczki: 1) do Anglii, Szkocji, Irlandji i Belgji (czterydniowa - w lipcu), koszty 600 kor. od osoby; 2) do Dalmacji, Bośni i Hercegowiny (piętnastodniowa - w lipcu), koszty 250 kor. od osoby; 3) do Włoch (czterydziennie - w lipcu), koszty 500 kor. od osoby.

Z Rosji.

Heljodor przeklina Skworowa. Nieznośny mniem Heljodor znowu daje znać o swoim istnieniu. Na niedawno protokola swego i redaktora „Kokoloka“ Skworowa, Heljodor rzucił kłątwe za artykuł w tem piśmie, p. t. „Prawniczy czy kliniczny dokument“, w którym Skworow dowodził, że Heljodor jest psychicznie chorym człowiekiem.

Królestwo.

Ulica im. B. Prusa w Warszawie. Przesłana została myśl przemianowania ulicy w Warszawie dzwonek na ulicę Wilezkiej. W jednej z kamienic ulicy Wilezkiej przez drugą szereg ulic i pracował s. p. B...

Rusi.

Arrestowania w drukarni pisma. W nocy żandarmerja dokonała w drukarni gazety „Jugoslawia“ wychodzącej w R...

Królestwo.

Ulica im. B. Prusa w Warszawie. Przesłana została myśl przemianowania ulicy w Warszawie dzwonek na ulicę Wilezkiej. W jednej z kamienic ulicy Wilezkiej przez drugą szereg ulic i pracował s. p. B...

szka, że po pewnych wahaniach z powodu złego stanu zdrowia znakomita nasza rodaczka postanowiła ostatecznie przyjąć propozycję warszawskiego Tow. naukowego, obejmując kierownictwo pracowni radiologicznej. Uczona nasza ma przyjechać do Warszawy kilka razy rocznie na dłuższy pobyt. Prace naukowe, dokonywane w tym nowym ognisku radiologii, powierzył zamierza p. Curie asystentem par...

Na obczyźnie.

Z życia kolonii polskiej w Orenburgu (kor. wł.). W szkółce T-wa dobroczynności rok szkolny, rozpoczęty bardzo niefortunnie, z powodu trudności znaleźliśmy odpowiedniego nauczyciela, zakończył się jednak pomyślnie. 40 z górą dzieci uczęszczało do szkółki; ukończyło ją 7. Rezultaty nauki, dzięki ogromnej pracowitości nauczyciela, były dość pomyślne; „dość“ nie zaś „zupenie“, gdyż, aby dopiąć zgoła pomyślnych rezultatów z dziećmi, które przeważnie w domu nie pracują, ponieważ nie są przez nikogo dozorowane, trzeba byłoby kilka lat wyteżonej pracy, a przedewszystkiem, aby się kierownicy co roku nie zmieniali, tymczasem okoliczności tak się składają, że musimy znowu pożegnać dobrego i sumiennego nauczyciela, szczęściem mamy już kandydata na jego miejsce.

Wiadomości polityczne.

W sprawie uniwersytetu rosyjskiego. „N. Fr. Presse“ donosi: Z rozmowy ministra Hussarka z jednym z przywódców rosyjskich okazuje się, że w przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości...

W sprawie uniwersytetu rosyjskiego.

„N. Fr. Presse“ donosi: Z rozmowy ministra Hussarka z jednym z przywódców rosyjskich okazuje się, że w przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości, jak rząd przedłożył co do przyszłości...

Ustawa wojskowa w Austrii.

Niekopki, jak w tej chwili odczuwają wszystkie większe państwa europejskie z powodu niepewnej sytuacji na Bałkanach, w dużym stopniu uciążliwej dla Austrii. Mówi się tam prawie głośno o konieczności wojny i wyszankaniu tego zametu, jaki spowodowała wojna austriacko-włoska. Z tego też powodu staje się dla monarchji niemal koniecznością zatwierdzenie nowej ustawy wojskowej o zwiększonym kontyngensie rekruta. Wniemy, z jakimi ofiarami i awanturami, ustawa ta preforowana została w sejmie węgierskim. W austriackiej Radzie państwa jeszcze nie przesłała i zdawała się napotykać również z poważnymi trudnościami.

Przed kółką jednak dniami rząd...

Przed kółką jednak dniami rząd postawił stronnictwom parlamentarnym coś w rodzaju ultimatum. Na specjalnie zwołanem w poniedziałek zgromadzeniu przedstawiciele wszystkich klubów oraz ministrów, minister Heindl zażądał, aby przyspieszono obrady w komisji wojskowej i aby w plenum parlamentu zatwierdzono przedewszystkiem ustawę wojskową, a potem dopiero wizerorium budżetowe. „Łączenie przytem tej kwestji - mówił minister - z jakakolwiek inną, z punktu widzenia stosunku stronnictw między sobą lub do gabinetu, nie odpowiadałoby poważnie chwili; rząd zresztą domaga się załatwienia przedłożenia jako bezwarunkowej konieczności państwowej, nie zaś jako dowodu zaufania konstytucyjnego“.

Uchwalono cofnąć projekt...

Uchwalono cofnąć projekt w myśl propozycji Pietrowa. Po uchwaleniu bez dyskusji różnych 21 projektów, żywsze rozprawy wywołał projekt asygnowania pięcioletniego sybjudum, po 25 tysięcy rocznie, na Ligę przeciwgruźliczą. Kapustin (paźdz.) jest zdania, że takie asygnowanie tylko zaszkodzi sprawie, bo osłabi napięcie ofiarności publicznej. Bezwarunkowo rząd musi dopomóc tak humanitarnej idei i wybudować olbrzymie sanatorium, którego utrzymanie zabezpiecza doochoły ze sprzedaży białego kwiatka.

Po przemówieniach Szymarowa...

Po przemówieniach Szymarowa (k. d.) za, Mańkowskiego (praw.) za, Bierozowskiego (k. d.) przeciw i innych, projekt został uchwalony. Czerwiński referuje projekt asygnowania funduszy na walkę z dżumą i cholera w wysokości półtora miliona, do rozpatrzenia Najwyższej zatwierdzonej komisji.

Projekt uchwalono z poprawką...

Projekt uchwalono z poprawką Golicyna, popartą przez Szymarowa, aby komisja określała kolejność wydawania zapomóg na walkę w zależności od stopnia konieczności

stronnictwa obawiają się, że gdy ustawa będzie zatwierdzona mało będzie zależało na istnieniu tej Izby; gdyby więc powstała jakaś trudność w kwestji wizerorium budżetowego, co jest wobec obstrukcji rosyjskiej prawie pewne, to rząd natychmiast ucieknie się do § 14. Stronnictwa przeto, jak przedstawia „Zeit“, chcą mieć pewność, jak rząd uisłunio trudności, istniejące ze strony rosyjskiej.

Tymczasem rusini (związek ukraiński) ogłosili oświadczenie, w którym protestują przeciw proponowanej przez rząd zmianie porządku dziennego. Jako powód podają w tem oświadczeniu, między innymi, to, że rząd „chce w ten sposób w interesie szowinistycznego Kola polskiego uniemożliwić rusinom sprawiedliwą walkę w sprawie uniwersytetu“. „Dalsze prowokowanie (czytamy dalej w oświadczeniu) naszego związku i narodu rosyjskiego pociąganie za sobą jaknajgorsze konsekwencje. Odpowiedzialność za nie spadłaby z jednej strony na Kolo, które w chwili tak ważnej dla całej monarchji swoje dążności partyjno - polityczne i podyktowane przez przeciwnictwa narodowe stawia wyżej niż interes państwowy; z drugiej strony na rząd, który w sprawie uniwersytetu rosyjskiego przyjął w zupełności szowinistyczne stanowisko Kola polskiego“.

Zadziwiamy w tem oświadczeniu...

Zadziwiamy w tem oświadczeniu niezwykle ostro ton i to w chwili, gdy rząd, jak zapewniają pisma wiecheńskie, chce wyjechać dla rusinów zwiększenie liczby mandatów sejmowych w Galicji i w ten sposób skłonić ich do zaniechania obstrukcji. Mianowicie rząd stara się nakłonić Kolo, aby przyznało rusinom 28 procentów mandatów sejmowych. Według ostatnich informacji, rusini podobno za takie ustępstwo zgadzają się zaprzestać obstrukcji, są zaś teraz już tylko jednym stronnictwem, przeszkadzającym uchwaleniu reformy wojskowej.

Donoszą też z Wiednia, że podczas...

Donoszą też z Wiednia, że podczas poufnych narad z przywódcami stronnictwa przedstawiciele rządu oświadczyli, iż sytuacja zagraniczna jest tego rodzaju, że jaknajszysze uchwalenie reformy wojskowej staje się koniecznością.

Spisek na króla Czarnogórskiego.

Dzienniki lublańskie donoszą, że na króla czarnogórskiego, Mikołaja, przygotowany był zamach podczas podróży króla do Wiednia. Król jeszcze przed wyjazdem otrzymał listy z pogrozkami, że żywy nie wróci do domu. Pociąg, który wioził króla, zmienił porządek jazdy i przybył wcześniej do Lublany. Na linii kolejowej aresztowano podejrzanego człowieka, który kładł kamienie na torze, którym miał przejechać pociąg.

Podczas przejazdu króla przez...

Podczas przejazdu króla przez Trjestr, przetrzymano wszystkich emigrantów czarnogórskich w dyrekcji kolei przez cały dzień. Do króla nie dopuszczono deputacji kupców miejscowych, która chciała prosić o uregulowanie rachunków. Pomimo tych wszystkich ostrożności i rozesłania wszędzie zrzecznych agentów policyjnych, nie natrafiono jednak na jakikolwiek poważniejszy ślad sprzysiężenia.

PARLAMENT.

POSIEDZENIE DUMY PAŃSTWOWEJ z dnia 31 maja (13 czerwca).

(T. A. P.)

Przewodniczy ks. Wolkonskij. Toczą się dalej obrady nad zmianą odpowiedzialności za wyrąb lasu, szkody w lesie poczynione, jak również samowolne korzystanie z cudzego mienia.

Gierasimienko (praw.) nalega na...

Gierasimienko (praw.) nalega na cofnięcie projektu, który jest zamachem na włościan, zwłaszcza tam, gdzie są serwituty.

Pietrow III (trud.) nazywa projekt...

Pietrow III (trud.) nazywa projekt urąganiem ludowi; doprowadzi on do tego bowiem, że włościanie nie będą mieli prawa chodzić po ziemi, która nie jest ich własnością. Mówca wzywa do cofnięcia projektu aż do czasu rozpatrzenia prawa o serwitutach.

Uchwalono cofnąć projekt w...

Uchwalono cofnąć projekt w myśl propozycji Pietrowa. Po uchwaleniu bez dyskusji różnych 21 projektów, żywsze rozprawy wywołał projekt asygnowania pięcioletniego sybjudum, po 25 tysięcy rocznie, na Ligę przeciwgruźliczą.

Kapustin (paźdz.) jest zdania, że...

Kapustin (paźdz.) jest zdania, że takie asygnowanie tylko zaszkodzi sprawie, bo osłabi napięcie ofiarności publicznej. Bezwarunkowo rząd musi dopomóc tak humanitarnej idei i wybudować olbrzymie sanatorium, którego utrzymanie zabezpiecza doochoły ze sprzedaży białego kwiatka.

Po przemówieniach Szymarowa...

Po przemówieniach Szymarowa (k. d.) za, Mańkowskiego (praw.) za, Bierozowskiego (k. d.) przeciw i innych, projekt został uchwalony. Czerwiński referuje projekt asygnowania funduszy na walkę z dżumą i cholera w wysokości półtora miliona, do rozpatrzenia Najwyższej zatwierdzonej komisji.

Projekt uchwalono z poprawką...

Projekt uchwalono z poprawką Golicyna, popartą przez Szymarowa, aby komisja określała kolejność wydawania zapomóg na walkę w zależności od stopnia konieczności

przedsięwzięcia środków zaradczych. Dalej uchwalono kilka drobnych projektów, poczem Lerche referuje projekt

poprawienia stanu finansów ziemskich i miejskich.

który, zdaniem referenta, należałoby raczej nazwać projektem wyłączenia niektórych wydatków z budżetów ziemstw i miast.

Szymarow (k. d.) szczegółowo...

Szymarow (k. d.) szczegółowo omawia ciężki stan finansowy miast i ziemstw, a zwłaszcza gospodarkę w guberniach, pozbawionych ziemstw. Rząd wniósł projekt dopiero pod koniec sesji, tak że niepodobna go dobrze opracować. Komisja zrozumiała, iż sprawy nie można odkładać i zdobyła się na dopięcie: rozciąga projekt na połowy, z których sporną propozycję odłożyła, drugą zaś przyjął. Ogólna suma wydatków, które mają być odjęte ziemstwom, wynosi 13 mil., miastom zaś milion. Rząd sprytnie uciekł przed tem, czego, jak myślał przed dwoma laty, nie uda mu się uniknąć. Należy się przynajmniej spodziewać, że czwarta Duma nie pozwoli mu na ignorowanie tego żądania całego kraju.

Tyczynin (praw.) również uważa...

Tyczynin (praw.) również uważa projekt za zbyt obciężny. Br. Czerkasow i Glebow (paźdz.) bronią centrum przed zarzutami kadetów.

Timoszkina (praw.) charakteryzuje...

Timoszkina (praw.) charakteryzuje w złem świetle gospodarkę miejską w Rosji i domaga się ulepszenia kontroli nad nią. Po krótkiej dyskusji uchwalono rozdział 1 - 3, gdy wszedł na porządek 4-ty, wiceminister skarbu, Pokrowskij, zaproponował go usunąć, ponieważ opieka nad umysłowo chorymi w rzeczywistości nie dotyczy projektu i powinna być przedmiotem specjalnego prawa. Odpowiadając mówcom, którzy krytykowali cały projekt, wiceminister podkreślił, że zbytnio zmniejszyli jego znaczenie dla ziemstw i miast. Projekt daje ziemstwom około 50 mil., miastom około 12 mil., sumy te zaś z biegiem czasu będą się zwiększały.

W obronie polityki na opiekę nad...

W obronie polityki na opiekę nad umysłowo chorymi występują Szymarow i Kariakin, dowodząc, że wydatki na to powinny płynąć ze skarbu. Rozdział 4 - 8 uchwalono w redakcji komisji.

Przy rozdziale 9-ym Pietrowskij...

Przy rozdziale 9-ym Pietrowskij (k. d.) wnosi poprawkę, aby na koszt skarbu włożone były wydatki na utrzymanie policji w całym państwie w rozmiarze połowy tego, co wydają dziś na to miasta. Maslennikow (post.) popiera tę poprawkę, wiceminister Pokrowskij kategorięcznie przeciw niej występuje, dowodząc, że w niektórych państwach zachodnich samorządy miejskie ponoszą znaczne wydatki na policję. Prócz tego zbliża się ku końcowi sprawa reformy policji, będą więc tam podzielone sfery obowiązków miast i skarbu. Tak, przy okazji, sprawy tyle doniosłej rozstrzygnąć nie można.

Poprawkę Pietrowskiego popiera...

Poprawkę Pietrowskiego popiera dalej Soltuz (nacp.), Szymarow (k. d.), przeciwko poprawce przemawia referent Lerche (paźdz.). Poprawkę uchwalono 87 głosami przeciw 84, podczas balotowania przez wychodzenie za poprawką oświadcza się 108, przeciw 81.

Wiceminister Pokrowskij, wobec...

Wiceminister Pokrowskij, wobec uchwalenia tak doniosłej poprawki, proponuje, aby cofnąć nagłose projektu. Referent oświadcza, że cofnięcie nagłosci projektu byłoby równoznaczne jego odrzuceniu, ponieważ Duma wkrótce będzie rozważała Wniosek wiceministra uchylono. Projekt w drugim czytaniu uchwalono w całości.

POSEDZENIE WIECZORNE.

Na posiedzeniu wieczornym, pod przewodnictwem Kapustina, dalszy ciąg obrad nad interpelacją w sprawach kaukaskich. Lisieckin (nacj.), kończąc przemówienie na poprzednim posiedzeniu rozpoczął, charakteryzując sytuację mieszkauców Kaukazu, trapiących różnych rozbojników, gnebionych przez władzę.

Po krótkich wystąpieniach Gieczkowskiego i Zamyłowskiego...

Po krótkich wystąpieniach Gieczkowskiego i Zamyłowskiego, przyjęto propozycję soc-dem. o naznaczeniu specjalnego posiedzenia Dumy w celu rozpatrzenia interpelacji o nielegalnem postępowaniu władz. Pokrowskij II (s. d.) zaznacza, że referat interpelacyjny proponuje reformę administracji i policji na Kaukazie, lecz kto będzie, ryta, kierował tą reformą, jeżeli większość Dumy, w ciągu pięciolecia, protegowała rozgromową politykę na wszystkich kresach.

Timoszkina (praw.) oświadcza, że...

Timoszkina (praw.) oświadcza, że na Kaukazie dzieją się rzeczy istotnie trudne do wiary, jednakże nie te o których tu mówiono niczem nie udowodniają, lecz fakty znaczenia się zwierzęcego krajowców nad ludnością rosyjską. Aby Kaukaz udrowić, ludność rosyjska na Kaukazie winna usłyszeć od Dumy nie zarządy, a słowa poparcia, takiego samego jak administracja, będąca posterunkiem czołowym państwowości rosyjskiej.

Następne posiedzenie dziś.

Następne posiedzenie dziś.

Echa zjazdu w komisji chelmskiej...

Echa zjazdu w komisji chelmskiej Rady Państwa. Przeswoy komisji chelmskiej w Radzie Państwa, Kobylinskiemu, złożony został protest przedstawicieli mniejszości ko-

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

Curie-Skłodowska objęła podobno kierownictwo stacji radiologicznej w Warszawie (z Królestwa).

Na rektora wszechniej Jagiellońskiej obrano prof. Fr. Zolla (z za kordonu).

W Czechach na posła do sejmiku wybrano kobietę (teleg.).

Podobno sprawcą wybuchu prochowni pod Wiedniem był oficer włoski (na szer. św.).

W niektórych miastach węgierskich odbyły się demonstracje na rzecz reformy wyborczej (teleg.).

Turecy wprowadzili do Persji znaczniejsze siły wojskowe (teleg.).

Sformułowal się nowy gabinet portugalski (teleg.).

misji. Nie wyczerpie to jednakże zajęcia. N. Tagancew i M. Stachowicz, podobnie jak i członkowie Kola polskiego, pp. Szekelo i Chranowski, wnoszą votum separatum, w którym nietyko motywują zapatrywanie o pozycji na projekt chelmski, lecz i przebieg zajęcia w komisji.

Po opracowaniu referatu komisji chelmskiej odbędzie się plenarne posiedzenie centrum Rady Państwa dla omówienia stanowiska wobec zajęcia w komisji chelmskiej. Postępowanie prezesa Kobylinskiego oficjalnie poruszone zostanie na posiedzeniu Rady Państwa podczas omawiania projektu i będzie wszczęta kwestja legalności ostatniego posiedzenia tej komisji.

Na ogólnem zgromadzeniu Izby wyższej z protestem wystąpił zamierzający prawo, oskarżający pp. Szekelo i Chranowski o chęć urządzenia obstrukcji i próbę zerwania posiedzenia. Sprawa chelmska wejdzie pod obrady ogólne prawdopodobnie 8 (21) - 9 (22) czerwca.

Najmniejsza i najliczniejsza w pracy...

MASZYNY ŻNIWNE DEERINGA. Patrz ogłoszenie NAGRODZKIEGO na 4 str.

Samochody „FORD“

przedstawicielstwo Z. SKIRMUNT. Patrz ogłoszenia str. 4-14 38921

WOJNA.

Z powodu informacji pism o wznowieniu pośrednictwa mocarstw w wojnie włosko-tureckiej „Now. Wrem.“ dowiaduje się, że pośrednictwo to nie zostało bynajmniej zerwane. Odpowiedź Turcji nie była oficjalnie zakomunikowana Włochom. Mocarstwa postanowiły utrzymać stałą wymianę zdań i czekać aż odpowiedniego momentu dla pośrednictwa.

Korespondent konstantynopolski „Now. Wrem.“, omawiając przebieg wojny włosko-tureckiej, pisze, iż w razie zawarcia pokoju, w którymby Turcja utraciła swe posiadłości afrykańskie, wszyscy oficerowie tureccy, znajdujący się w Trypolitanji, podadzą się do dymisji i będą w dalszym ciągu prowadzili wojnę na własną rękę, do czego starannie się już przygotowują.

Włochy postanowiły zająć Chios i Mitilene i bombardować Smirne. Armja włoska jest już do tej wyprawy przygotowana. W razie zajęcia wyspy Chios mocarstwa mają jako by rozpocząć energiczną akcję pokojową. Zajęcie Chiosu, a zwłaszcza Lemnos, musiałoby wywołać poważne zamknięcie Dardanelów, co pociągnęłoby za sobą obrazy i straty handlowe.

Według obliczeń tureckich, korpus ekspedycyjny wynosić będzie 50 - 60 tysięcy ludzi i wzięty będzie częściowo z samych Włoch, częściowo z Trypolisu, gdzie zgromadzona armja w lesie nie może przedsięwziąć żadnej poważniejszej akcji.

Według listy urzędowej, podczas wojny z Turcją zmarło dotąd 67 oficerów i 588 żołnierzy włoskich, bądź na polu bitwy, bądź potem, wskutek ran odniesionych w walce. Zaginionych bez wieści jest 2 oficerów i 325 żołnierzy.

TELEGRAMY

„Kurjera Litewskiego“

Telegramy Ag. Petersburskiej). Z dnia 31 maja (13 czerwca).

PODRÓŻ OKREŻNA SAMOJAZDOW.

Baranowicze. O godzinie siódmej wieczorem (we czwartek) przybyły wszystkie (oprócz jednego) samojazdy. Przyjazd odbył się podczas ulewnej deszczu.

RESKRYPT NAJWYŻSZY.

Petersburg. Z powodu 50-lecia służby admirała Birlowa, członka Rady Państwa, ogłoszono Najwyższy reskrypt o obdarzeniu jubilatą brylantowymi oznakami do orderu Aleksandra Newskiego.

MIANOWANIA.

Petersburg. Mianowani zostali: zarządzający kancelarją Najjaśniejszej Paui Marii Teodorowny, sekretarz Jej Wysokości ochmistrz Dworu hr. Arsenij Goleniszczew-Kutuzow oberochmistrzem Dworu; kustosz moskiewskiego muzeum wojskowego, sekretarz Cesarzkiego Tow. Archo-

logicznego w Moskwie Włodzimierz Krutowski szambalaniem.

O OSZCZERSTWO. Petersburg. Znaną z wojny japońsko-rosyjskiej generał Fok, napisał broszurę p. t.: „Kapitan Szware w batalii pod Kuńczou”. Będący obecnie profesorem Mikołajewskiej Akademii inżynierów pułkownik Szware dopatrywał w broszurze gen. Foka oszczerstwa, za co gen. Fok skazany został na 3 miesiące odwachu.

UROCZYSTOŚCI MOSKIEWSKIE. Moskwa. Najwyższe słowa, które raczył wypowiedzieć Monarcha, na obiedzie do przedstawicieli gmin wezwartek: „Zadowolony jestem, że widzę was tu w Moskwie na poświęceniu pomnika zmarłego Ojca Mejoego. Wszystkim, którzy służyli podczas panowania Jego, wyrażam moje serdeczne podziękowanie za wiarę i pilną służbę. Spodziewam się, że wy przekazacie i dzieciom waszym tak samo wierną służbę cesarzowi i ojczyźnie. Piję za wasze zdrowie i za waszą ojczyznę, matkę, Rosję”.

Moskwa. Ogłoszone sprawozdanie komitetu budowy pomnika Aleksandra III w Moskwie. Zebrano 2388586 rb., wydano 2319265 rb. Odbył się obiad państwowy. Toastowali Guzczow, Lindenman i Szubinski. Wieczorem całe miasto było wspaniale uświetnione.

Moskwa. Wezwartek o g. 3 w obecności Ich Cesarzskich Mości otwarto Muzeum Sztuk Pięknych imienia Cesarza Aleksandra III przy uniwersytecie.

O ŻYDÓW. Kijów. Podniesiona przez władze gubernialne kwestja o prawie zamieszkiwania w Kijowie żydów, uczeni szkół muzycznych, dramatycznych i t. p. zdecydowana została, że żydom tym zamieszkiwać w Kijowie nie wolno.

EKSPLOZJA SPIRYTUSU. Kijów. Podczas eksplozowania zbiornika ze spirytem w gorzelnii niemirynickiej, zburzona została piwnica, zabity maszynista i ciężko

ranieni magazynier oraz zarządzający gorzelnia.

ZA POGRZEB CYWILNY. Tula. Ziemianin tuluski Boulanger, za urządzenie w 1911 r. pogrzebu cywilnego zwłok znanego naśladowcy Tolstoja, Szmidtowej, skazany został przez sąd okręgowy na miesiąc odwachu.

WYROK. Groźni. W sprawie uczestników szajki Zelim-chana, sąd wojenny skazał jednego na karę śmierci, jednego na 15 lat robót ciężkich, jednego na 6 lat rob. aresztanckich, trzech uniewinnił.

NAD LENA. Bodajbo. Sędzia pokoju uniewinnił 6 robotników kopalni leńskich, oskarżonych o usunięcie z roboty pracujących, co miało być połączone z przynusem.

Bodajbo. W kopalniach złota rozlepieno dwa rozporządzenia zarządzającego polcją miejscową: 1) przepisy o zgromadzeniach i 2) zabraniające zgromadzenia się robotników niepracujących w bliskości linii kolejowej.

KOBIETA POSLEM. Praga Czeska. Na wyborach ścisłych do sejmu czeskiego, wybrano kandydatkę młodoczechów, literatkę Kmeticką-Wikową (?). Podobno namiestnik ma przeciwko tym wyborom założyć protest.

ZDROWIE FRANCISZKA JOZEFA. Wiedeń. „Correspondenz Bureau“ komunikuje, że Franciszek Józef odbył półgodzinną przejażdżkę konną w Schönbrunnie i czuł się po niej wybornie. Jest to najlepszym dowodem pomyślnego stanu zdrowia.

TISZA NA AUDJENCJI. Wiedeń. „Neue Fr. Presse“ zaznacza uroczysty charakter audjencji, udzielonej Tiszy przez cesarza. Cesarz jak to bywa na audjencjach uroczystych ubrany był w mundur feldmarszałka i przy wszystkich orderach. Cesarz wyraził hr. Tiszy głębokie uznanie za jego samofiarę i męstwo charakteru, okazane przez przejęciem parlamentu węgierskiego. Następnie cesarz wyraził nadzieję, że

czynny prezydium otrzymają nagrodę w trwałe zapewnienie pracy parlamentu, dzięki czemu spotęguje się powaga parlamentu.

NA WĘGRZECH. Budapeszt. Socjaliści przenieśli agitację na korzyść reformy wyborczej do miast prowincjonalnych Debreczyna i Wielkiego Waradyna, gdzie ogłoszono bezbrodzie powszechne. W Debreczynie wybito szyby w pałac hr. Tiszy i rozbito dwa wagony tramwajowe. W innych miastach również miały miejsce demonstracje. Z DYPLMACJI NIEMIECKIEJ. Berlin. Podobno na miejsce posła w Atenach barona Wangenheima mianowany będzie poseł w Teheranie hr. Kvad, a na miejsce tego obecny poseł w Kalkucie książę Henryk.

BEZROBOCIE MARYNARZY. Marsylja. Marynarze na wiecu uchwalili solidarność z marynarzami w Hawrze i zdecydowali żądać podwyższenia płacy.

NOWY GABINET PORTUGALSKI. Lizbona. Zorganizował się nowy gabinet w składzie następującym: premier i sprawy zagraniczne — August Vasconcelos; sprawy wewnętrzne — Lunex Oliveira; finanse — Jose Benevides; wojna pułkownik — Pereira Bea; marynarka — Joao Manes; roboty publiczne — Vihiehas Santos; kolonje — Equequil Campos. Wszyscy ministrowie nie należą do grup parlamentarnych i większość ich nie była posłami.

FLOTA ANGIELSKA NA MORZU ŚRÓDZIEMNEM. Londyn. Na posiedzeniu Izby gmin wniesiono zapytanie o przyszłym rozesłaniu sił morskich Anglii na morzu Śródziemnem. Lord admirał odpowiedział, że w jesieni w r. b. wniesiony będzie do Izby projekt dodatkowych asygnowań na flotę, wówczas rząd na obecne zapytanie odpowie.

ODRZUCENIE VOTUM NIEUFNOŚCI. Londyn. Austin Chamberlain zaproponował Izbie gmin, aby wyraziło gabinetowi votum nieufności, o-

skarżając ministra spraw wewn. o niekonstytucyjne zachowanie się w stosunku do ochrony wolności pracy. Wniosek 337 gł. przeciwko 260 odrzucono.

AWANTURY SUFRAZYSTEK. Londyn. W Dublinie sufrazyści irlandzkie urządziły demonstrację i wybijały szyby w wielu domach. Aresztowano 8 demonstrantek.

STREJK W ANGLJI. Leeth (w hrabstwie Edyburg). Robotnicy w dokach postanowili wrócić do pracy.

TURCY W PERSJI. Tabryz. Z wiarogodnego źródła donoszą do Urmi, że turcy odwoławszy swe wojska z terytorjum perskiego, nanowje je wprowadzili w liczbie znaczniejszej, co na władze perskie wywarło przygnębiające wrażenie.

W MONGOLJI. Urga. Generalny konsul Luba przyjął został na audjencji przez chutuchę w obecności Dalaj-lamy i in. ministrów, oczekują że Dalaj-lamę, który oburzył na siebie wszystkich księży i lam, zastąpi na stanowisku prezydenta ministrów chan Sainsin, znany ze swych dawnych przyjaźnych stosunków z rosjanami.

Na szerokim świecie.

Zgon generała. W Meranie zmarł generał austriacki Rodakowski w wieku lat 82.

Fryderyk Passy. Znakiemty ekonomista i głosny rzecznik idei pokój, Fryderyk Passy, zakończył życie w Paryżu.

Fryderyk Passy urodził się w Paryżu dn. 22 maja r. 1822. Niedawno obchodził uroczystości 90 rocznicę jego urodzin. Passy studiował prawo i ekonomję polityczną, której następnie poświęcił się całkowicie, wzbogacając literaturę tej gałęzi nauki szeregiem cennych dzieł.

Nadto był Passy współpracownikiem licznych czasopism ekonomicz-

nych i zajmował się wolnem nauczaniem ekonomji politycznej nietylko w Paryżu, ale i w innych miastach francuskich. Passy był jednym z członków założycieli, utworzonej dn. 3 maja r. 1867, międzynarodowej ligi pokoju.

Echa wybuchu prochowni. Pomiimo zaprzeczeń urzędowych utrzymuje się w Wiedniu upórzywie pogłoska, że sprawcą wybuchu w prochowni w Woellersdorf był przebrany oficer włoski.

Zatrucie mięsem. W Brukseli, po spożyciu siekanej mięsa końskiego, zchorowało 50 osób przy objawach ciężkiego zatrucia.

Strejk adwokatów. We środę po dłuższym i burzliwym posiedzeniu związkowemu adwokatów medjołajnie zapowiedzieli strejk powszechny, który się zaczął ma w przyszły poniedziałek. Adwokaci stawiają w pierwszej linii za warunek podniesienie obowiązującej taryfy.

Notowania Wileńsk. Banku Ziemięskiego.

4 1/2% Lisy zast. Wil. Ban. Ziemię. 8675
Akcje Wil. Banku Ziemię. prop. 581.

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet.
Petersburg, 31 V 1912 r.

Lokacyjne ciche, hipoteczne znizkowe, dywidendowe w popycie, metalurgiczne chwiejne, premjówki w zwyzce pierwsza.

Table with 2 columns: Instrument, Rate. Includes London 3 mies., Berlin 3 mies., Paris 3 mies., Renta państwowa, Pożyczka wewn. 1905 r. em., 1908 r., 1909 r., 1910 r., 1911 r., 1912 r.

Table with 2 columns: Instrument, Rate. Includes 5%, 4 1/2%, 4% Lisy zastawne, 5% promjówka, 5% III (szlachcka), 3 1/2% lisy zast. b. szlachcko, 4 1/2% oblig. miast. Taw. kred. Petersburgskiego, 4 1/2% lisy zastaw. B-ków ziemsk., 4% Akcje różnych przedsiębiorstw.

Oblig. Towarzystwa Kredytowego m. Moskwy.

% Lisy zast. Tow. Kred. m. Wilsa.

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pat. Berlin, 31 V (w mark. za 1000 kilo).

Table with 2 columns: Product, Price. Includes Pszenica na termin bliższy, Żyto na termin bliższy, Owies na termin bliższy, Jęczmień ros. dunajski za gotów.

Table with 2 columns: Product, Price. Includes Pszenica ros. 130 f., Wyto 123 f., Owies zwyczajny, Słemię inlane suszone, Makuchy inlane.

Advertisement for Deeringa mowers and agricultural machinery. Text: „NOWY IDEAL” DEERINGA. POLECA ZYGMUNT NAGRODZKI w WILNIE. ul. Zawalna II.

Advertisement for parcel and timber brokerage. Text: BIURO PARCELACYJNE I LEŚNE. Józefa Łastowskiego. WILNO, pros. Ś. to Jerski, d. M. 43 m. 4.

Advertisement for Ford cars. Text: Udokonalone, nieporównanej dobroti, samochody „FORD” 22HP. Wyłączne przedstawicielstwo SAMOCHODÓW „FORD” Z. Skirmunt.

Advertisement for real estate and services. Text: Kupię folwark około 75 dekarów, Pieniądze dają pod zastaw, Posady i prace.

Advertisement for Hunyadi Janos mineral water. Text: HUNYADI JANOS. WODA MINERALNA DELIKATNY, PRZYJEMNY. WYBORY ŚRODEK KOWYCH ZATWARDZENIACH.

Advertisement for coffee. Text: Kawa „MOKKA-MELANGE” 7 gatunków. „Henryk Amsterdam” w Wilnie.

Advertisement for Vitell Grande Source water. Text: VITTEL GRANDE SOURCE. WODA STOLOWA WITTEL GRANDESOURCE.

Advertisement for real estate. Text: Mieszkania. Letnisko w zdrowej okolicy, Letnisko do wynajęcia.

Advertisement for Singer sewing machines. Text: MASZYNY DO SZYCIA KOMPANII SINGER. WYŁĄCZNIE W SKLEPACH WŁASNYCH KOMPANII.

Advertisement for chocolate. Text: Czekolada „DELIKATES”. tańsza i LEPSZA od zagranicznej w magazynach detalicznych T-wa AKC. „WIKTORJA”.

Advertisement for various services and courses. Text: „ŚWITEZIANKA” HOTEL-PENJONAT, DRUSKIENIKI. Do konkursowcy egzaminów do wyższych specjalnych zakładów.

Advertisement for real estate and services. Text: Letnisko do wynajęcia, W dużym cielestym parku, Różne. Dla wyjeżdżających na lato.